

HOLLAI KERESZTÉLY

AZ UTOLSÓ KENET

„Memento homo, quia pulvis es et in pulverem revertaris”, halljuk hamvazó szerdán.

(emlékezz ember, mert por vagy és a porba térsz vissza).

Nem, én ennél több vagyok! Az anyagom valóban a fizikai anyag, de Én ennél több vagyok; bennem a szüleim Szerelme él tovább.

Ők nem határozhatták meg előre, hogy én lakatos vagy neves tudós legyek, csak azt, hogy ember legyek, s rájuk hasonlítsak!

Amikor kezd elkopni a szerkezetem – egyre kevesebb a dopaminom, inzulinom, adrenalinom stb., akkor szét hullik az anyagom, de az én testemből származó anyag mégis más lesz, mint a többi por.

Az utolsó kenet, mintegy bevonja valami többlettel ezt a port; ez a „por” mindig magán fog hordani egy jelet, ami jelzi, hogy ehhez a porhoz még valami magasabb rendű szikra is tartozott. Ezt jelezték az egykori balzsamozási szokások, a tetem tartósításának a szokásai, egészen a piramisokig.

Amikor egy repülőgépet készítenek, akkor tudják, hogy az repülni fog, s repül is. Majd amikor megtette az utolsó útját (vagy szerencsétlenség miatt a tengerbe zuhant), s szétszerelik (vagy megtalálják a roncsait), akkor is az alkatrészekből továbbra is kitapintható, hogy ez nem teherautó, vagy játék-repülő volt, hanem egykor - alacsonyabban vagy magasabban -, mindig repülő szerkezet volt, amely el tudta hagyni a föld felszínét.

Ezt jelenti a megkenetés.

A kérdés az, hogy ebből a porból ez a „magasabb-rendű valami” hová repül tovább!

Tudom, hogy ez a szerkezet nem volt hibátlan, s nem is a legtokéletesebb, legmodernebb forma volt; a szüleim sem erre hoztak a világra.

Mégis, ha belülről megpróbáltam csak egy icipicit is fölemelkedni, akkor a Végtelen Szeretet úgy vár engem, olyan meleg szeretettel ölel át, ahogyan annakidején édes szüleim vártak, mint kis embert. Nem kell a hibáim miatt röstelkednem, s az eredményeimet büszkén mutogatni, csak egyszerűen oda kell bújnom teljes bizalommal, mert Édesanyám sem azért szeretett, mert sérült voltam, s különös szeretetére szorultam vagy, mert érezte bennem a zsenit, hanem egyszerűen csak szeretett, mert a Gyermeke Voltam!

Ma jobban szeretik a „betegek-szentségének” nevezni ezen lelki útravalót; bármikor kennek meg, akár többször is, midig a végső útra teszik ezt! Azért, hogy ez az elválás reményt-keltőbb legyen, másrészt jelezvén azt, hogy a testet is az Örök-Alkotó teremtette.

Itt, a földön csak a testet érzékeljük, s a lélekről meglehetősen bizonytalan fogalmaink vannak, odátúl csak a

lelket fogjuk érzékelni, s a test lesz olyan megfoghatatlanná, vagy ki tuja milyenné? Ez csak perspektíva kérdése: innen nézve a hold kicsi korong, míg az úrból nézve a föld lesz kis golyó. Lényeg, hogy a nap fényében mindketten összetartozunk, egy egységet alkotva. Hát még a Mennyei Atyánk Mindent-tudó fényében!

A „betegek szentsége” kifejezésnél sem maradnék!

Ha jobban meggondolom a fentieket, akkor arra kell rájónom, hogy erre a kenetre az életem első pillanatától kezdve már szükségem van! A szent olaj a bőrömön éppen azt jelentené, hogy nem vagyok közönséges bőr, amit el lehet dobni, eladni, vagy később át lehet löni, mert katona vagyok, mert ellenség vagyok. Én Isten egy szent alkotása vagyok, s a kenet egész életemben figyelmeztet erre, segíti a „port”, hogy méltó legyen erre a „magasabb-rendű” feladatra. Lényeg: hogy amikor ez az anyagi szerkezetem már használhatatlanná válik, akkor még mindig érződjön rajtam a kezdeti olaj.

A víz lemossa rólam a rám rakódott szennyet (a keresztesség csak egy technikai esemény: megtisztulás a Lélek fogadására a bérnálásakor), s a víz ezzel együtt lefolyik rólam. Az olaj a bőrömben szívódik, s tartósít, hogy méltó legyek a Lélekkel való találkozásra.

Tehát: az első-kenetről beszélek, s nem az utolsóról, s nem a betegek szentségéről, hanem: az újszülöttek kenetéről, mint a legfontosabb szentségről!

Tovább gondolkodva ilyen képzetem született.

Amikor megszületik egy emberke, s megkenetik az „újszülöttek olajával”, akkor egy kis lámpást kap a kezébe, amelynek világánál felismeri szüleit, rájuk mosolyog, majd lassan a környezetét is elfogadja, majd az óvodában is otthonos lesz, s egyszer csak az iskola is természetes lesz a számára. A családban a kis asztalnál eszegeti a reggelijét, ebédjét, de már fülel a felnőttek beszélgetéseire.

Amikor feléri a nagy asztal szintjét, s a felnőttekkel együtt mondja az étkezés előtti hálaimát, s valamit meg is ért a bibliai idézetből, ami az evés közben elhangzik, akkor lesz ő „első-áldozó”, az asztalközösség tagja. Ekkor gyullad ki a második lámpácskája; továbbvilágosodik körülötte a világ.

Majd kamaszodik, elméje nyiladozik az elvontabb dolgok felé, nagyobb „miért”-eket, „hogyan”-okat kezd kérdezni, akkor feleltként elő kellene készíteni a Lélek-Isten fogadására: a lelki-tisztaság fogalmával, az un. kereszteléssel és az ezt kiteljesítő un. bérnálással (confirmálással).

Újabb lámpa világít most már a számára; a Szentlélekből annyi, amennyit be tud fogadni.

Felnőttként célba ér: családalapítás, kutatási eredmények, művészi alkotó-eredmények, sport eredmények, sakk-bajnokság, iskola-igazgatóság stb. Egy újabb, még fényesebb lámpa.

Ha ez a felnőtté válás párosul még azzal az adománnyal,

hogy a transzcendenciával is többet foglalkozik (biblia, filozófia, pszichológia), erről is kialakul valamiféle „tudása”, s ezt képes másoknak is átadni, többek lelki vezetőjévé válni, pappá lenni, akkor még egy intenzívebb fényforrás csatlakozik az eddigiekhez, az ötödik.

Az emberi pálya hol előbb, hol később éri el csúcspontját: sportban hamarabb eléri a test a fizikai teljesítmény csúcspontját. A tudományos kutatás pályája később, a tanítói, a papi talán a legtovább ível az emberi életben. Mégis, mindenképpen földereng az ember előtt a földi pálya vége; a nyugdíjazás, a végrendelet gondolata, az hogy egyre gyakrabban kell találkozni orvossal, s lassan meg kell tanulnia, hogy újabb elképzelések jelennek meg a horizontján, azaz: a mi pályánk már a leszálló ágba van.

Kérdés: szükségünk van-e ekkor egy újabb lámpásra? Az utolsó kenet, még a legvallásosabb családokban is, rendszerint későn érkezik meg, s már csak a szeretett rokon holttestét éri el.

Más esetben félünk papot hívni, mert ez a beteg számára a végállomást jelenti.

És igen sok esetben igen váratlanul következnek be a halál, hirtelen jött szívkatasztrófa, szerencsétlenség; ilyenkor nem is lehet szó a felkészülésről, felkészítésről.

Ha a „betegek szentsége”, akkor hogyan lehet mérni, hogy melyik betegség milyen súlyos, kíván-e szentséget vagy csak egy kis nátha?

Inkább erre gondolok.

Az említett összevont keresztség-bérmálás (konfirmáció) után felnöttekké válunk, s esetleg még két szentség tovább erősít – házasság, papság -, de ezek után mintha magunkra hagyna az egyház. Illetve: ekkor kellene, hogy igazán életünkbe lépjen a vasárnapi szent-összejövetel lámpása, ami elvisz minket egészen a halálunkig. Tkp. mindegy, hogy hogyan nevezzük ezt az „összejövetelt”, minden felekezetnek ugyanazt jelenti: hála adni Istennek az elmúlt hétért, az elmúlt hét minden ajándékáért.

Mégis valamit még bele kellene építenünk a jövőre nézve is: a halálunk is eszünkbe kell, hogy jusson.

Persze: ez nem lehet valami örökös komorság, örökös fenyegetés a gyásszal!

Ha az ember a halált úgy tekinti, mint egy átlépést a végtelen boldogságba, az „örök nyugalomba”, az „örök világosságba”, a teljes békébe, akkor az összejövetelnek olyannak kellene lennie, hogy az mindig egy kis újabb fényt is gyújtson bennünk, s ne elégedjünk meg azzal, hogy eleget tettünk a vasárnapi misén, összejövetelen való részvételnek, hanem mindig egy kis többlettel térjünk haza, mindig egy fokkal jobban megvilágosodjunk, hogy amikor találkozunk a Teljes világossággal, akkor szinte zökkenés mentesen jussunk át Oda, ahová mindannyian készülünk.

Tehát tulajdonképpen minden szent összejövetel (isten-

tisztelet, mise, kommunió, „szünerkhomenón”, ahogyan Pál mondja az első, Korinthusiaknak írt levelében) egy kicsit az Utolsó-kenetet is jelentse – lehet, hogy holnap kell átlépni, lehet hogy 40 év múlva!

BULÁNYI GYÖRGY HÚSVÉTI NAPLÓ - RÉSZLET -

Említettem már, hogy negyed ötre értem haza. Nyolckor ébredtem. Kilencre gyűltek a szokásos reggeli zsolozsmázásra az éjfél virrasztók, Reggeli után már nem dolgoztunk. Csak Matyi ment hűsége segédmunkánójával bütykölni az asztalt. A szobában maradtunk, s ebédig "Virrasztottunk" tovább, azaz próbáltuk megbeszélni mindazt, amire a virrasztás elején összeírt kérdésekből még megbeszéletlenül maradt. Talán két kérdéssel végeztünk ebédig.

Az egyikre emlékszem csupán. Valahogy így hangzott: Mire kell nekem templom és egyház? Hallatlan tanulságos volt a kör. Azt mondtam, hogy az ebben a háromnegyed óráig tartó körben a válaszokban, amiket a kérdésre a húsz fiatal adott, olyan problémamennyiség gyűlt össze, hogy egy három napos lelkigyakorlat kevés volna, hogy mindazt elmondjam, aminek elmondására indítást adtak. Csak vázlatpontokat tudtam mondani. Ebéd után meg mentek haza a pestiek. Budaváriban meg öt órakor kezdődött a szertartás.

Fiatal csak három maradt. Egypáran jöttek a faluból is, Korinekék meg Veszprémből és Márta, Klári, Janka Kati Csookról.

Volt tűzszentelés, nagy húsvéti gyertya, a hívők kis gyertyái. Énekeltem, háromszor, hogy Krisztus világhossága! Matyi meg elénekelte az Exsultet-et is. Megszólaltak a harangok, volt vízszentelés, prédikáció is, mise is, de nagyon gyorsan, még hat előtt befejeztük. Sietve mentünk haza, ettünk húsvéti sonkát tojással, s zártunk mindent, autóba szálltunk, s robogtunk Norbi kocsijával a veszprémi vasútállomásra, ahonnan 19,50-kor indult a gyors Budapestre.

Negyedórás késéssel meg is érkeztünk a Délibe. Miért a rohanás? Csak azért, mert húsvétvasárnap 10 órakor a Bokorportán ünnepi nagymise. Ünnepi volt. Azért is, mert vagy ötvenen összejöttünk. El sem készült az ünnepi prédikáció, csak egy féloldalmi, s a többi csak úgy szabadon mondtam, s ígértem, hogyha megjövök Erdélyből, akkor majd megírom tisztességesen. Megjöttem megírtam, itt van.

Városmajor, 2001. április 15.